

Opinia Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łęka Opatowska o wykonaniu budżetu za 2024 rok.

Działając na podstawie art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zmianami) oraz art. 18 a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1465 ze zmianami), Komisja Rewizyjna rozpatrzyła sprawozdania finansowe, sprawozdanie z wykonania budżetu, informację o stanie mienia komunalnego wg stanu na 31 grudnia 2024 roku wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu zawartej w Uchwale Nr SO – 3/4012/71/2025 z dnia 11.04.2025r. o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Łęka Opatowska za 2024r. wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami. Na tej podstawie przedstawia następujące stanowisko:

1. Sprawozdania finansowe

Sprawozdania finansowe za rok 2024 zawierają:

- 1.1. Bilans z wykonania budżetu Gminy Łęka Opatowska na dzień 31.12.2024 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę ogółem w wysokości 12 969 285,22 zł. W aktywach jest zawarta informacja o posiadanych środkach pieniężnych w wysokości 12 841 780,97 zł. Należności i rozliczenia w wysokości 93 726,53 zł., oraz rozliczenia międzyokresowe w kwocie 33 777,72 zł. Po stronie pasywów budżet zawiera informację o zobowiązaniach Gminy z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 17 014 568,79 zł, w tym; krótkoterminowe w wysokości 2 286 988,00zł oraz długoterminowe w kwocie 14 627 580,79 zł, zobowiązaniach wobec budżetów w kwocie 3 951,03 zł, pozostałych zobowiązaniach w wysokości 34 388,72 zł. Aktywa netto budżetu w wysokości -5 977 875,39 zł, (w tym; nadwyżka budżetu w kwocie 3 561 114,82 zł, skumulowany wynik budżetu w kwocie - 9 538 991,86 zł) oraz rozliczenia międzyokresowe w wysokości 1 894 252,07 zł.
- 1.2. Bilans jednostki budżetowej, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę ogółem w wysokości 103 931 142,34 zł. Jest to sprawozdanie łączne jednostek budżetowych Gminy Łęka Opatowska odzwierciedlające wartość środków trwałych gminy, należności długoterminowych i krótkoterminowych, długoterminowe aktywa finansowe (udziały), wielkość środków finansowych na rachunkach bankowych, wielkość funduszu jednostki, zobowiązań krótkoterminowych oraz stan funduszy specjalnych.
- 1.3. Rachunek zysków i strat jednostki, który wykazuje łączny zysk jednostek budżetowych w wysokości 18 618 127,39 zł.
- 1.4. Zestawienie zmian w funduszu jednostki – sprawozdanie łączne jednostek budżetowych, które wykazuje wysokość funduszu na koniec roku w wysokości 79 729 032,92 zł. (dane zgodne z funduszem wykazanym w bilansie jednostki budżetowej).
- 1.5. Informacja dodatkowa – jednostkowe i łączna – zawierająca dane dotyczące przedmiotu działalności jednostek, wybrane przyjęte zasady polityki rachunkowości, dane dotyczące

środków trwałych w rozbiciu na poszczególne grupy oraz umorzenie środków trwałych. Wykazano wielkość udziałów Gminy z wyszczególnieniem kontrahentów i ilość udziałów, szczegółowe dane dotyczące wypłaconych środków na świadczenia pracownicze oraz koszty poniesione na wytworzenie środków trwałych w budowie. Ponadto w informacji dodatkowej wykazano kwotę zobowiązań Gminy zabezpieczonych na majątku gminy – hipoteki na nieruchomościach. Dane wykazane w informacji dodatkowej są zgodne z danymi wykazanymi min; w bilansie jednostki budżetowej oraz w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu gminy za 2024 r. Komisja Rewizyjna przeanalizowała dane zawarte w sprawozdaniu finansowym z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych, sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz z zapisami księgowymi (wydruk obrotów i sald kont syntetycznych załączone do informacji dodatkowej) i stwierdza, że nie ma w nich rozbieżności. Sprawozdania finansowe wraz z informacją dodatkową w sposób jasny i rzetelny odzwierciedlają stan finansów Gminy Łęka Opatowska.

2. Wykonanie budżetu w roku 2024.

2.1. Budżet Gminy Łęka Opatowska został uchwalony dniu 17 stycznia 2024 r. przez Radę Gminy Łęka Opatowska Uchwałą Nr LXXI/407/2024 i ustalono:

- dochody ogółem -	59 148 609,79 zł w tym;
• dochody bieżące -	36 891 257,85 zł
• dochody majątkowe -	22 257 351,94 zł
- wydatki ogółem -	65 751 689,79 zł w tym;
• wydatki bieżące -	36 122 879,71 zł
• wydatki majątkowe -	29 628 810,08 zł
- deficyt budżetu -	6 603 080,00 zł
- przychody budżetu -	8 800 000,00 zł
- rozchody budżetu -	2 196 920,00 zł.

2.2. Uchwalając budżet na 2024 r. planowano przychody w kwocie 8 800 000,00 zł, w tym;

- z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1 000 000,00 zł.
- z tytułu zaciągniętych kredytów komercyjnych w kwocie 7 800 000,00 zł.

Ponadto zaplanowano przychody w kwocie 800 000,00 zł jako kredyt krótkoterminowy w rachunku jst na pokrycie bieżącego deficytu budżetowego.

Zmian w planie przychodów dokonano;

- Uchwała Rady Gminy Nr LXXIV/426/2024 z dnia 24.04.2024 r. zwiększenie o kwotę 56 561,29 zł przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.
- Uchwała Rady Gminy Nr II/8/2024 z dnia 24.05.2025 r. zwiększenie kwoty niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach o kwotę 17 667,43 zł.

- Uchwała Rady Gminy Nr VI/23/2024 z dn. 20.08.2024 r. – zmniejszenie kwoty planowanego kredytu o kwotę 500 000,00 zł do kwoty 7 300 000,00 zł

Na dzień 31.12.2024 r. plan przychodów wynosił 8 374 228,72 zł, a wykonanie ogółem wynosiło 9 172 496,93 zł., w tym:

- a) Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych – 7 300 000,00 zł.
- b) Z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – 74 228,72 zł.
- c) Z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych - 1 798 268,21 zł.

Planowano rozchody budżetu na 2024 r. w kwocie 2 196 920,00 zł. z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek.

Zmian w planie rozchodów dokonano;

- Uchwała Rady Gminy Nr VI/23/2024 z dn. 20.08.2024 r. – zmniejszenie kwoty planowanej do spłaty kredytów i pożyczek o kwotę 500 000,00 zł do kwoty 1 696 920,00 zł
- Uchwała Rady Gminy Nr IX/44/2024 z dn. 20.11.2024 r. – wprowadzenie kwoty planowanych lokat 1 500 000,00 zł.
- Uchwała Rady Gminy Nr X/53/2024 z dn. 19.12.2024 r. – zmniejszenie kwoty planowanych lokat o kwotę 500 000,00 zł do kwoty 1 000 000,00 zł.

Na dzień 31.12.2024 r. plan rozchodów wynosił 2 696 920,00 zł w tym:

- a) Spłaty kredytów i pożyczek – 1 696 920,00 zł
- b) Lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy – 1 000 000,00 zł.

2.3. W trakcie roku dokonano następujących zmian budżetu gminy na 2024 r.

- a) 13 zmian wprowadzone Uchwałami Rady Gminy Łęka Opatowska
- b) 11 zmian wprowadzone Zarządzeniami Wójta Gminy Łęka Opatowska

Po dokonaniu powyższych zmian ostateczny budżet Gminy na rok 2024 został ustalony w kwotach:

- dochody ogółem -	58 714 067,70 zł w tym;
• bieżące -	42 645 063,57 zł
• majątkowe -	16 069 004,13 zł
- wydatki ogółem -	64 391 376,42 zł w tym;
• bieżące -	41 293 233,65 zł
• majątkowe -	23 098 142,77 zł
- deficyt budżetu –	-5 677 308,72 zł
- przychody budżetu -	8 374 228,72 zł w tym;
• pożyczki i kredyty na rynku krajowym	7 300 000,00 zł
• niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 8	74 228,72 zł
• wolne środki	1 000 000,00 zł
- rozchody budżetu -	2 696 920,00 zł, w tym:
• spłata kredytów i pożyczek	1 696 920,00 zł
• lokaty na okres wykraczający poza rok budżetowy	1 000 000,00 zł

2.4. Wykonanie budżetu w roku 2024 przedstawia się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Plan	wykonanie	%
1	Dochody	58 714 067,70	59 762 889,15	101,79
	- bieżące	42 645 063,57	43 981 735,02	103,13
	- majątkowe	16 069 004,13	15 781 154,13	98,21
2	Wydatki	64 391 376,42	56 201 774,33	87,28
	-bieżące	41 293 233,65	37 106 055,31	89,86
	- majątkowe	23 098 142,77	19 095 719,02	82,67
3	Deficyt budżetu (-)/nadwyżka budżetu (+)	- 5 677 308,72	+ 3 561 114,82	0,00
4	Przychody z kredytów i pożyczek	7 300 000,00	7 300 000,00	100,00
4	Niewykorzystane środki pieniężne, art. 217 ust. 2 pkt 8 oraz art.5 ust. 1 pkt 2	74 228,72	74 228,72	100,00
5	Przychody (wolne środki)	1 000 000,00	1 798 268,21	179,82
6	Spłata kredytów i pożyczek	1 696 920,00	1 696 920,00	100,00
7	Lokaty wykraczające poza rok budżetowy	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00

3. Informacja o stanie mienia komunalnego

W informacji o stanie mienia komunalnego na dzień 31.12.2024 r. wykazano szczegółowe dane ilościowe mienia gminnego w rozbiciu na obręby. Wykazano zmiany w mieniu komunalnym oraz dane wartościowe mienia komunalnego. Na dzień 31.12.2024 r. wykazano wartość mienia wg ewidencji księgowej (wielkości brutto- środki trwałe, grunty, wartości niematerialne i prawne, zbiory biblioteczne), która wynosi 134 253 722,48 zł. Ponadto wykazano stan wierzytelności, w tym: stan środków pieniężnych na rachunku jst oraz należności z tytułu podatków i opłat, udziały w spółkach oraz wartość inwestycji w trakcie realizacji.

Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych niż własność praw majątkowych oraz nakłady poczynione na utrzymanie mienia, przedstawiają się następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	Dochody wykonane za 2024 r.	Wydatki bieżące za 2024 r.	Należności zobowiązania
1.	Opłaty związane z poborem wody – rozdz. 40002	972 263,78 w tym; wpł. bieżące 838 600,35 wpł. zaległe 138 766,03	613 707,98	N-102461,43
2.	Opłaty związane z wywozem śmieci – rozdz. 90002	1 513 000,20 w tym wpł. bieżące 1 302 376,39 wpł. zaległe 181 589,63	1 740 456,05 w tym zobowiązania za 2023 r. 98 689,53	N-351 824,20 Z-112 671,24
3.	Opłaty związane z czynszami z lokali użytkowych, rozdz. 70005	110 675,51	272 029,77	N- 1 147,92
4.	Opłaty związane z czynszami z lokali mieszkalnych rozdz. 70007	35 294,50	73 871,49	N- 2 132,20
5.	Opłaty związane z poborem opłat za ścieki – rozdz. 90001	904 776,29 w tym: wpł. bieżące 793 255,04 wpł. zaległe 105 516,96	830 437,48	N-104 652,84

Z wykazanych danych wynika, iż w przypadku opłat za pobór wody oraz za odprowadzanie ścieków uzyskane dochody są wyższe niż wydatki. Jednak nie ujęto tu wydatków majątkowych, których wartość dotyczy budowy nowych sieci kanalizacyjnych czy wodociągowych suma tych wydatków przewyższa uzyskane dochody gminy z tych źródeł. Dochody z opłat za wywóz śmieci są niższe niż wydatki związane z usuwaniem odpadów komunalnych, w roku 2024 do wydatków wprowadzono niewykorzystane środki pochodzące z roku 2023 w wysokości 17 667,43 zł pomimo tego system gospodarowania odpadami w roku 2024 nie był samofinansujący się. Dołożono 209 788,43 zł.

4. Analiza wykonania dochodów i wydatków budżetu gminy za 2024 r.

Ocena dokonana została z uwzględnieniem kryterium rzetelności, gospodarności, celowości oszczędności oraz zgodnie z przepisami prawa i podjętymi Uchwałami Rady Gminy oraz Zarządzeniami Wójta Gminy.

Komisja stwierdziła, po rozpatrzeniu sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok, że dochody zostały wykonane zgodnie z planami, a w niektórych dochodach nawet ponad plan. Wójt Gminy, realizując plan dochodów, nie ma wpływu na wykonanie niektórych dochodów, gdyż wykonanie uzależnione jest od ilości załatwionych spraw przez petentów lub dochody przekazywane są przez Urzędy Skarbowe, dotacje z Urzędu Wojewódzkiego. Dlatego przy planowaniu dochodów budżetowych trudno określić właściwe wielkości, a tym bardziej, iż niektóre dochody wpływają sporadycznie, jednorazowo. Również przy dochodach własnych np.; z tytułu podatku od nieruchomości, który stanowią ważne źródło dochodowe gminy, wpływy uzależnione są od koniunktury gospodarczej przedsiębiorstw, ich kondycji finansowej.

Jednak mimo dobrego wykonania dochodów budżetowych, a zwłaszcza z podatków, wykazane są należności i zaległości z tytułu podatków i opłat i innych należności budżetowych. W stosunku do roku ubiegłego zaległości wymagalne są większe o kwotę 143 551,77 zł., (skala ogółem zaległości wymagalnych w dochodach ogółem wykonanych budżetu gminy to 5,73 %).

Gmina w 2024 r. wystawiła z tytułu podatków 126 szt. upomnień na kwotę 1 207 991,22 zł. oraz 11 tytuły wykonawcze na kwotę 407 646,60 zł

Z tytułu opłat za pobór wody i odprowadzanie ścieków wystawiono 93 szt. upomnień na kwotę 102 385,84 zł. oraz za odpady komunalne wystawiono 242 szt. upomnień na ogólną kwotę 173 011,86 zł. oraz 20 szt. Tytułów wykonawczych na kwotę 38 139,70 zł.

Pomimo wysyłanych upomnień z tytułu podatków nadal stanowią one wysoką nieściągalność. Dużą skuteczność odnotowano w ściągłości z tytułu opłat za pobór wody i odprowadzanie ścieków, należności te z malały ale w dalszym ciągu pozostają zaległości, w tym wymagalne. Komisja rewizyjna zwróciła uwagę na zaległości z tytułu podatku od nieruchomości – od osób fizycznych gdyż tam są największe zaległości. Z tłumaczeń Skarbnika i Wójta wynika że od października zatrudniono osobę do spraw windykacji i w najbliższym czasie będzie można zauważyć ściągłość z tytułu podatków, którą już widać na wodzie i ściekach. Również pracownicy wyjaśnili, że zaległości z podatku rosną gdyż kilku dużych podatników zalega z płatnościami co podwyższa kwotę zaległości ale zostają podejmowane czynności w tym temacie.

W 2024r. realizowano wydatki w ramach funduszu sołeckiego, na plan w kwocie 595 779,08 zł. wykonano wydatki w wysokości 586 742,10 zł. Wykonane wydatki są zgodne z podjętymi przedsięwzięciami przez zebrania sołeckie.

Szczegółowo poddano analizie poniesione wydatki bieżące i inwestycyjne w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej. Poniesione wielkości dotyczące wydatków bieżących mieszczą się w zaplanowanych kwotach wydatków. Nie stwierdzono przekroczeń ustalonego planu. Niskie wykonanie niektórych wydatków świadczy o dokonywaniu wyłącznie niezbędnych zakupów lub usług w sposób celowy, oszczędny i gospodarny. Zobowiązania wynikające z zawartych umów regulowane były z zachowaniem terminów i wysokości, co nie skutkowało zapłatą odsetek karnych za opóźnienia w zapłacie.

W przypadku wydatków inwestycyjnych plan został wykonany w 82,67%. Na 37 zaplanowanych zadań majątkowych w 2024r. zakończono ogółem 21 pozycji, natomiast na pozostałe zaplanowane zadania przygotowywane są projekty, dokumentacje kosztorysowe, zostały ogłoszone przetargi, a realizacja inwestycji będzie w latach 2025-2026. Wybór wykonawców zadań inwestycyjnych następował z zachowaniem przepisów ustawy z 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych.

Rada Gminy jak i Komisja Rewizyjna w ciągu roku była na bieżąco informowana przez Wójta Gminy o stopniu realizacji poszczególnych inwestycji. Również niektóre posiedzenia Komisji Rewizyjnej były poświęcone stopniu realizacji inwestycji w 2024r., w związku z powyższym Komisja Rewizyjna stwierdza, iż realizacja założeń inwestycyjnych na 2024r. została zrealizowana zgodnie z planami, założeniami i uzgodnieniami.

Wyjaśnień oraz szczegółowego omówienia poszczególnych pozycji dotyczących sprawozdań finansowych, sprawozdania z wykonania budżetu gminy oraz stanu mienia komunalnego udzieliła Skarbnik Gminy.

Na podstawie rozpatrywanych materiałów źródłowych, wysłuchanych wyjaśnień Skarbnika Gminy, Komisja Rewizyjna stwierdziła, że Wójt Gminy, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu za 2024r., kierował się zasadą celowości, legalności, rzetelności i oszczędności w gospodarowaniu środkami publicznymi.

Wyżej wymienione argumenty pozwalają Komisji rewizyjnej pozytywnie zaopiniować wykonanie budżetu gminy za rok 2024 przez Wójta Gminy.

Kontrole przeprowadzone przez Komisję Rewizyjną.

Przeprowadzone kontrole przez Komisję Rewizyjną, które dotyczyły budżetu 2024r. :

- Kontrola przygotowanie do zimowego utrzymania dróg (sezon 2024/2025), zakres zadań zawartych w umowie, częstotliwość usuwania śliskości, cena za usługę. Wnioski; Zakres, kolejność dróg podlegających odśnieżaniu, terminowość zawarta w umowie są prawidłowe i Komisja nie wnosi uwag.
- Analiza stopnia realizacji inwestycji: Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Opatowie w formule „Zaprojektuj i wybuduj”
- Analiza stopnia realizacji inwestycji dotyczącej kanalizacji sanitarnej w m. Szalonka, Granice, Klasak, Siemianice

Komisja zapoznała się z zaawansowaniem prac na ww. inwestycjach. W przypadku rozbudowy oczyszczalni ścieków w Opatowie. Inwestycja realizowana jest z udziałem środków z Polskiego Ładu w latach 2022-2025. W okresie kontroli trwały prace budowlane. Inwestycje zakończono w styczniu 2025 roku. Do końca 2024 r. gmina dokonała częściową płatność z udziałem środków z Polskiego Ładu w kwocie 6 276 901,16 zł dot. inwestycji oczyszczalni ścieków. Dalsza realizacja inwestycji oraz płatności przypadają na początek 2025 roku.

W przypadku dalszej kanalizacji terenu gminy tj. Szalonka, Granice, Klasak, Siemianice. W okresie kontroli zakończone zostały dwie inwestycje, które realizowane są z udziałem środków z funduszu Polski Ład w latach 2022-2024. Do końca 2024 roku gmina dokonała płatności z udziałem środków z Polskiego Ładu w wysokości 4 607 840,33 zł. Pozostała część realizacji kanalizacji trwa zgodnie z ustalonym planem i terminami zostanie zakończona w 2025 roku.

Wnioski: Komisja Rewizyjna nie wnosi uwag, ale zaleca konieczność ciągłego monitorowania realizacji inwestycji.

Podpisy Komisji Rewizyjnej

1. *Wojciech Gank*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

2. *Kamil Wesolowski*

Z-ca Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej

3. *Olga Skocz*

Członek Komisji Rewizyjnej

4. *Agata*

Członek Komisji Rewizyjnej

5. *Wojciech*

Członek Komisji Rewizyjnej